

Det er ikke godt muligt for mig ganske at fatte, hvad det ærede Medlem egentlig har ment dermed, saa meget mere, som det er en sikker historisk Kjendsgjerning, hvorfra det stammer, at Kantonerne nu for Eiden ikke have Ret til at holde mere end 300 Mand. Den ulykkelige Sonderbundsstrig, som blev ført i 1847, og som havde til Følge, at den gamle kantonelle Selvstændighed i ikke ringe Grad desværre blev indskrænket, førte dette med sig som en naturlig Konsekvens, da Centralisationspartiet havde seiret, for at forhindre, at Kantonerne atter skulde have Magt til at gjøre, hvad de engang havde gjort Forsøg paa, nemlig hvad man kaldte at gjøre Oprør, men hvad der i Virkeligheden var at forsvare deres Ret.

N. Jensen (Narhus Amts 3die Valgkreds): Jeg fandt det forleden nødvendigt, og jeg ansaa det for min Pligt at fremhæve min personlige Opfattelse af vort Forsvarsvæsen; jeg gjorde det overfor nogle Bemærkninger, der vare blevne gjentagne flere Gange, om Sygelighed. Jeg har i Dag erfaret, at jeg i den Henseende ikke har været saa heldig med at faae fremstillet mine Tanker, som jeg gerne vilde have været, idet det ærede Medlem, hvis Hovedanskuelse ganske vist ikke ligger meget fjern fra min, (Th. Nielsen) ikke ret har opfattet mig. Naar jeg forleden Dag talte om, hvad jeg kaldte den nationale Folkeret, var det meget langt fra, at mine Tanker gik enten helt eller halvt til Summerig, det var meget langt fra, at jeg tænkte mig en paradisiisk Tilstand, fordi jeg meget vel erkjender og altid har erkjendt, at der ligger et dybt Princip i Memmeslægten, som foranlediger Krigen, og som jeg ikke tror vil gaa bort, saalænge Memmeslægten overhovedet lever her paa Jorden. Jeg kunde derfor ikke tænke paa, at Krig vilde ophøre, saa at Staterne paa den Maade vilde komme til at leve i venstabeligt Forhold til hinanden; men jeg troede, at den Tilstand, i hvilken der næsten, eller man kan vel sige rent ud, i hvilken der ikke gives anden Sikkerhed end den, der ligger i den væbnede Arm, kunde ophøre, og at der kunde indtræde en noget større Sikkerhed for Folkene. Det var Alt, hvad jeg mente. Naar jeg dernæst kom til at fremhæve, at jeg troede, at der var noget Andet, der kunde bevare et Folks Liv end netop det, at være ubæret væbnet, og i den Medledning kom til at henpege paa den indre Udvikling, kan jeg i den Henseende beraabe mig paa, at jeg ogsaa forleden nævnte

den aandelige Udvikling. Om jeg udtrykkelig sagde, at jeg satte den først, skal jeg i Overigt ikke bestemt kunne sige, men jeg er vis paa, at jeg ikke sagde det Modfatte, da jeg altid vil hævde, at den aandelige Udvikling er ikke blot det Første, men overhovedet Betingelsen for al anden Udvikling, thi en ensidig materiel Udvikling er i Grunden slet ingen Udvikling. Jeg skulde derfor, og tillige fordi jeg privat fik et Ord fra det ærede Medlem, som jeg her nærmest retter min Tale til (Th. Nielsen), give ham og tillige et andet æret Medlem (Kjær) et godt Raad, det, ikke at bedømme mig personlig efter denne eller hin Løstegang, man kan have hørt, disse eller hine Syner, der kunne have mange Tilhængere i Verden, naar jeg ikke har vedkjendt mig dem. Jeg har, saa længe jeg har kunnet tænke nogenlunde selvstændig, altid bestræbt mig for at være saa selvstændig som muligt, saa at man kun med temmelig ringe Sikkerhed skal kunne sige: Der gives en Retning, og til den hører det ærede Medlem for Narhus Amts 3die Valgkreds. Der gives ikke nogen saadan Retning.

Da jeg nu har faaet Ordet, skal jeg udtale nogle faa Ord om det foreliggende Lovforslag, og jeg vil derved komme til at begrunde den Stilling, som jeg vil se mig nødsaget til at indtage over for samme. Jeg ansøgte ogsaa forleden, at jeg ansaa det for farligt at gjøre Danmark til en Fæstning, og jeg vil i den Henseende minde om det ulykkelige Nar, da vi mistede vor Flaade. Dengang havde vi skabt os et meget stort Værn, saa stort, at vi ikke selv ret magtede at bruge det, men de Stormagter, som dengang vare i Konflikt med hinanden, indsaa, hvad dette Værn kunde være værd i deres Hænder. Disse Stormagter indsaa, at det brugt mod Europas daværende og nuværende største Sømagt vilde være af ikke ringe Virkning, men den sidstnævnte Stormagt indsaa tillige, at det brugt mod den selv netop vilde kunne skade den meget betydelig. Der opstod da et Kapløb mellem disse 2 Stormagter om, hvem af dem der først kunde komme til at borttage dette vort Værn for at forhindre Nivendelsen deraf den ene imod den anden. Vi vide, hvem af dem der kom først, vi kende Resultatet. Havde Danmark dengang ikke haft en Flaade, som var større, end dets Forhold og Kræfter i det Hele taget svarede til, vilde vi dengang have indgaaet denne Ulykke. Tænke vi os nu, at der opstod Konflikt mellem 2 Stormagter, der grændsede til Østersøen, eller mellem 2, hvoraf den ene maatte gaa igjennem